

Tento týden přinášíme rozhovory s českými herci. Zůstala více než čtyřicet let věrná jedné scéně - Divadlu na Vinohradech. V příští sezóně v něm **Gabriela Vránová** chystá vlastní benefici. Prázdniny vedle odpočinku na chalupě a u moře stráví dokončováním své knihy.

Ideální role

Gabriela Vránová by chtěla být stejně chápavou tchyní jako její oblíbená hrdinka z románu Aluísia Azaveda, kterou by si chtěla v divadle zahrát.

FOTO: DAVE) PORT

Kateřina Kolářová

Vedle hraní píšete také fejetony a právě dokončujete knížku. O čem bude?

Zavázala jsem se, že knížku do poloviny září panu nakladateli odevzdám. Je to písničkový herbář o tom, jak mě lidové písně provázely životem. Miluju je a napsat o nich byla má dávná touha. Beru to abecedně, od a až do zet, ale musela jsem vybírat. Na jedno písmeno jich znám desítky. Třeba jen písniček o Andulkách, Aničkách, Ančách je nejméně dvacet. Takže jsem zvolila písničky, s nimiž mám spojené osobní vzpomínky.

Již nějaký čas také prý chystáte své paměti.

Ale paměti se pší dlouho, klidně deset let! Nechci slibovat, kdy budou hotové. Musí stačit, že je na tom velmi konkrétně zapracováno.

Váš tatínek byl básník, píšící pod pseudonymem Verian. Prý jste dlouho nevěděla, že se věnuje literatuře.

Doba, v níž jsme vyrůstali, byla velice těžká a v naší rodině obzvlášť. O tom, že jsme tak nemajetní, jsem díky rodičům ani nevěděla. Na předměstí Brna jsme sice patili za lepší vrstvu, protože jsme vlastnili klavír a velkou knihovnu, na druhou stranu jsme neměli gramofon. Tatínek se musel hodně otáčet, aby nás s maminkou uživil. Svou první sbírku Zakletí vydal v roce 1927 a významný kritik Arne Novák ji vítal jako obrovský příslib. V Brně pak otec po válce spolupracoval s katolickým knězem Dominikem Pecou a redigoval časopis katolického studentstva Úsvit. Po roce přišel únor 1948 a byl konec. O dva roky později zavřeli strýčka, katolického kněze. Tatínkovi dovolili učit jen dílny na základní škole - ale prý žákům při výrobě bedýnek stejně povídal o literatuře. Zřejmě ze žalu, hořkosti a únavy ze stálé bitvy se životem

„Hráli jsme fotbal třeba proti JZD“

Syn herečky
**Ondřej
Kepka**

nám dětem nechtěl o své tvorbě vykládat. Měl tvrdou a choleric-kou povahu. Já jsem ho skutečně začala mít ráda až ve svých dvaceti letech, kdy jsem všechno konečně pochopila.

Recitovala jste otcovy básně někdy veřejně?

Nesčíslněkrát, to bych považovala za neřád, věnovat se jiným českým básníkům a jemu ne. S mým synem Ondřejem jsme připravili celý jeden večer tatínkovy poezie. Postarala jsem se také, aby otci vyšly bibliofilie - a z toho měl velkou radost.

Zmínila jste těžká padesátá léta. Je to vaše osobní životní zkušenost? Zlobí vás nedostatečně vyrovnání se s komunistickou minulostí a nepotrestané zločiny?

To není ani tak moje osobní zkušenost, nechci ze sebe dělat hrdinu. Doba hrozně dopadala na tatínka s maminkou. Především maminka se snažila, aby na nás děti těžkosti života moc nedoléhaly. A to ani ty materiální. Měla jsem nejkrásnější šaty v tanečních, protože maminka sehnala paní, která nádhernou róbu ušila z levné látky za babku. Malý zážrak byl, že jsme se s bratrem dostali na vysokou školu. U mě tomu napomohl někdejší tatínkův kolega, pan profesor Michal, který roztrhal neblahý kádrový posudek přiložený k mé přihlášce na JAMU. Ale zpět. Štve mě to hrozně. Na seznamy agentů bezpečnosti se nedostaly ty skutečně velké ryby.

Dozvěděla jste se aspoň, jak to bylo se strýcem?

Ne. Strýčka obvinili v rámci akce proti katolickým kněžím, udělali z něj duchovního vůdce jihomoravské větve Světlaný, což byla velká ilegální protistátní skupina. Nemyslím si, že by strýc byl odbojář. Zbraně, které

těch ve Valdicích dostal takzvanou milost - spočívala v tom, že v žaláři onemocněl tak těžce cukrovkou, že ho poslali domů k rodině umřít. Snažila jsem se dopátrat, kdo strýčka udal, ale většina dokumentů byla skartována v osmdesátých letech na Mírově.

Musela jste někdy odmítnout roli, protože by vám svědomí nedovolilo ji hrát? Třeba úlohu v nějaké agitce?

Měla jsem strašně štěstí, nikdy mi nenabídlí roli třeba parťákní předsedkyně. Když jsem začínala v ostravském divadle, hráli jsme hru o emigrantech. Můj kolega mě v roli přesvědčoval, abychom utekli, a já jsem nechtěla. Najednou jsem si říkala, co plácám z hloupostí. Ovšem ani ve skutečném životě bych nikdy neemigrovala, na rozdíl od mé sestry Miriam.

Vrátila jste vůbec někdy roli?

Nevrátila, ale je pravda, že někdy jsme museli hrát v hloupostech, třeba ve hře Jana Jílka Rafáni. Za ředitele vinohradského divadla Zdeňka Míky jsme museli jezdit hrát fotbal: představte si to, herci vinohradského divadla třeba proti JZD! Pamatuji si, jak Vlastík Brodský prosil, že už nechce hrát fotbal, a Míka

na to: Dobře, tak fotbal nemusíš, ale vezmeš roli v Rafanech. Nakonec hrál chudák oboje: fotbal i v Rafanech.

To hrály kopanou i herečky?

Občas ano-já, Jiřka Bohdalová, Alena Procházková, Jana Štěpánková, Iva Janžurová, Dáša Veškrnová, ... Vlastně všechny.

Jakou pozici jste zastávala ve fotbalovém družstvu?

Stopera. Utíkat, to jsem vždy uměla.

Mluvila jste o emigraci mladší sestry, také herečky. Měla jste kvůli tomu někdy potíže?

To víte, že asi ano, ale nikdy jsem to natvrdo nezjistila. Jednou jsem přijela do Ostravy, kde jsem točila televizní inscenaci, a dramaturg mi povídá: „Gábi, já jsem nevěděl, že nemůžeš.“ A já na to: „Já to taky nevím.“

Byla jste někdy za sestrou v San Francisku?

Nebyla. Neděsila jsem se dálky, ale když už bylo po revoluci jasné, že ona může jezdit sem, tak na to nikdy zkrátka nepřišlo.

Vaše sestra prý zvažuje, že by se vrátila k herecké profesi. Je herectví něco, co se nedá zapomenout?

„Trénink je v případě herectví nutný. Víím, že je velmi těžké postavit se po dlouhé pauze před mikrofon nebo kameru.“

Trénink je podle mě v případě herectví nutný. Jestliže Miriam měla tento dar, tak ho neztratila. Existují lidé, kteří ani nevědí, že takový dar mají, a stanou se herci náhodou, když je obsadí režisér jako typ. Každopádně je nutné stále se učit. Ale vím, že je velmi těžké postavit se po dlouhé pauze před mikrofon nebo ka-

Celý život se hodně věnujete také rozhlasu a poezii. Nemrzí vás, že obojí je teď opomíjeným žánrem?

Vidíte, teď jsem byla nominována v rozhlasové anketě Neviditelný herec, o které hlasují přímo posluchači. Ale jinak se nedá nic dělat, tak to je. Nelíbí se mi to, ale nic s tím nenadělám, podobně jako kdybych plakala nad tím, že stárnu.

Až na dvě léta v Ostravě jste strávila celou kariéru v Divadle na Vinohradech. Nikdy jste nechtěla odejít?

Měla jsem možnost odejít do Městských divadel pražských či do Národního divadla. Ale Vinohrady byly můj druhý život. Nikdy jsem je skutečně nepustila, stále jsem na plakátech, ve foyer visí moje fotografie. Jen čekám na příležitost, kterých se příliš nedostává. V příští, jubilejní sezóně bych měla mít svou benefici.

Je nějaká role, po které byste toužila?

Jednou jsem četla portugalský román od Aluísia Azaveda Tchyně a to by byla nádherná role! Ta tchyně totiž byla báječná ženská, rozumná, vtipná a chápavá. Takovou bych chtěla být i ve skutečnosti.

A na opravdickou roli tchyně se už připravujete?

Jaképak už? Tou už jsem dávno měla být. Spíš by bylo načase, aby měl syn Ondřej potomka. A to nejen kvůli mně, ale pro-

Ondřej Kepka, syn Gabriely Vránové, se před kamery postavil už v šesti letech. Televizní diváci jej milovali jako Honzíka z Arabely. Později vystudoval herectví a fotografování. Svou maminku jako herečku obdivuje, ale umí být i kritický.

1. Co mi říkala maminka na to, že se chci stát hercem a režisérem?

Co se týče herectví, nikdy mi nebránila, ani mě do něčeho nenutila. Už jako malý jsem si práci před kamerou vyzkoušel a od té chvíle jsem nic jiného dělat nechtěl. A režie? Tenhle zájem přišel později, i když to ve mně klíčilo delší dobu.

2. Co mě na nína první pohled upoutá?

Téhle otázce moc nerozumím. Máma je máma a nepotřebuje mě něčím upoutávat.

3. V které roli se mi nejvíc líbila?

Fascinovala mě jako Madlenka v Tvrdohlavě ženě. Měla tam krásnou píseň o svobodě, kterou jsem uměl nazpaměť. Vždy měla potlesk. Později jsem pochopil, že to tehdy před revolucí mělo politický podtext. Co mě úplně uhranulo, byla její Nastěnka v Dostojevského Bílých nocích. Poslouchám to dodnes, je to geniální rozhlasová nahrávka režiséra Henkeho. Jako každá herečka občas dostala roli, která pro ni nebyla, některé ji zase neprávem minuly.

4. Co umí ze všeho nejlépe? Být dobrou mámou.

5. Které její vlastnosti či dovednosti si nejvíc považují?